

Eriävä mielipide

Esitämme asiassa eriävän mielipiteen.

Pidämme kunnanhallituksen lausuntoa monilta osin perusteltuna. Lausunnossa tuodaan esille tarve tarkastella vaihtoehtojen vaikutuksia asutukseen, vesistöihin, maankäyttöön ja luonnonympäristöön sekä arvioida yhteisvaikutuksia Yaran muiden toimintojen kanssa. Katsomme kuitenkin, ettei lausunnossa riittävällä painoarvolla huomioida luonnon monimuotoisuuden turvaamista, vesistöihin kohdistuvia pitkäaikaisia riskejä, ilmastomuutoksen vaikutuksia eikä kipsin hyötykäyttömahdollisuuksia osana ratkaisua.

YVA-ohjelmassa tarkasteltavat vaihtoehdot sijoittuvat kaikki suhteellisen lähelle nykyistä tehdas- ja kaivosaluetta. Erityisesti vaihtoehdossa VE2 Laukanlampi jäisi kokonaisuudessaan läjitysalueen alle. Mielestämme olisi ollut perusteltua edellyttää luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien vaikutusten arviointia nykyistä vahvemmin sekä tarkastella mahdollisuuksia ehkäistä, lieventää ja kompensoida luontoarvojen menetyksiä.

Katsomme myös, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella nykyistä perusteellisemmin ilmastomuutoksen vaikutuksia hankkeen vesienhallintaan. Rankkasateiden, tulvatilanteiden ja muiden sään ääri-ilmiöiden arvioidaan lisääntyvän tulevina vuosikymmeninä, minkä vuoksi läjitysalueiden ja niihin liittyvien vesienhallintaratkaisujen toimivuutta tulee arvioida pitkällä aikavälillä myös poikkeusolosuhteissa.

Lisäksi pidämme puutteena sitä, ettei lausunnossa edellytetä riittävän vahvasti kipsin hyötykäyttömahdollisuuksien arviointia vaihtoehtona uuden läjityskapasiteetin rakentamiselle. Kiertotalouden näkökulmasta on tärkeää selvittää, kuinka merkittävästi hyötykäytön lisääminen voisi vähentää läjitettävän kipsin määrää ja siten pienentää uusien läjitysalueiden tarvetta. Kipsin hyötykäyttö on ollut keskusteluissa jo yli 50 vuotta, eikä asia ole juurikaan edennyt.

Katsomme, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella nykyistä laajemmin myös läjitysalueiden sulkemisen jälkeisiä vaikutuksia sekä ympäristövastuiden ulottumista vuosikymmenien päähän tulevaisuuteen.

Näillä perusteilla emme voi yhtyä kunnanhallituksen lausuntoon sellaisenaan.

Ulla Santti ja Katariina Syväys
kunnanhallituksen jäsen